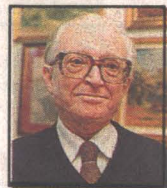

el davantal de pere calders

Suposo que hi deu haver alguna obra de ciència-ficció, més o menys bona, poc o molt divulgada, que es basi en una evolució genètica de la persona humana la qual, per una degeneració de les extremitats inferiors (per falta d'ús) les cames se li hagin transformat en rodes. Fins ara, aquest canvi fantàstic no ha tingut lloc en l'aspecte físic, però cada cop resulta més clar en el terreny mental. Actualment, una persona a peu és un ésser desvalgut, mal considerat socialment i exposat a contatemp de tota mena.

Ens trobem (tothom ho sap) en l'era de l'automòbil. Un vehicle que funciona amb gasolina i converteix aquest líquid preciós en amo de vides i d'hisendes. Avui en dia ningú no busca la Font de la Joventut i, en canvi, la recerca, prospecció i explotació de pous de petroli atreu els aventurers i els inversors més esforçats del nostre temps. Morir sota o sobre rodes s'ha convertit en una mort natural d'aquelles que només requereixen un certificat de defunció rutinari.

Donant això per cert (i a veure si hi ha algú que m'ho desmenteixi) resulta que gairebé tot el que passa al món repercuteix en el preu de la gasolina. I aquest, el preu, fa trontollar els mercats internacionals, les economies públiques i les privades, la prosperitat o la recessió de les nacions (amb o sense estat). Quan el succés és de caràcter bèl·lic i ocorre en una zona petrolífera, com ara el golf Pèrsic, el trasbals és dels grossos. És veritat que hi ha hagut preo-

cupació pel destí dels ostatges, por per les conseqüències d'una guerra, inquietud per una frenada brusca del progrés... Però la temença forta ha crescut al compàs dels avatars del petroli, amb detalls que han contribuït al desconcert col·lectiu. Com ara la notícia apareguda fa pocs dies a la premsa barcelonina, que recollia el to dolgut de CAMPSA perquè a desgrat d'un augment en els seus beneficis d'un 480% en el període comprès entre el mes d'agost de 1989 i l'agost de 1990, el senyor José Luis Díaz Fernández —alt responsable de CAMPSA— qualificava aquests beneficis d'*irreals* perquè procedien de la revalorització de les existències que fins a l'agost eren de l'Estat. Aquí sí que la falta de coneixements tècnics em fa sentir desemparat, no puc entendre on ha anat a parar aquest sucós 480% de benefici. Com que transcriu la informació d'un diari nou de trinca, es podria tractar d'un error tipogràfic a causa de l'emoció i les presses d'un primer número. Però també podria ésser un 480% que hagi anat *contra* els interessos de l'usuari, perquè hi ha una acumulació de motius que conviden a malpensar.

En qüestió de malfiar-se, cal reconèixer que Saddam Hussein

ha contribuït fortament a la síndrome del cru. Amb uns malabarismes espectaculars, s'ha valgut de filigranes verbals per mantenir el públic terrícol amb un pam de boca oberta: de primer, va proferir l'amenaça de destruir els pous de petroli. Després, va anunciar que regalaria la preciosa matèria als països pobres; tot seguit, es repensà i digué que la vendria a tothom (enemics inclosos) a un preu de temporada baixa, a 21 dòlars el barril. I pràcticament l'endemà mateix d'aquesta generosa proposta, el líder iraquí decretava el racionament de la gasolina a tot el seu territori. Això sí que fou un veritable misteri, perquè l'Iraq és un dels productors més importants de cru i si no el pot exportar a causa del bloqueig, tot feia creure que el petroli els devia vessar pels porus.

Mentre l'opinió mundial provava de treure'n l'entrellat, va tenir lloc un principi de distensió que semblava molt prometedora. L'alliberament d'ostatges i l'aparició de Mahoma amb un missatge conciliador van ocasionar una sobtada reducció de tarifes, el barril de cru es va cotitzar a 28 dòlars. Sort (és un dir) que el president Bush hi va córrer de seguida amb la notícia que preparava la tramesa de 100.000 soldats més al Golf. El preu per barril va torna a pujar immediatament, amb un gran respir de... De qui? No crec que hi hagi cap concurs que s'arrisqui a regalar cotxes a qui doni la resposta correcta.

Pere Calder